

Iza Strehar
DRSENJE

1. poglavje

Katarina leži v postelji in opazuje svetlobo avtomobilskih luči na stropu. Poleg nje Adam že nekaj ur mirno spi. Vstane in se odpravi na stranišče, kjer iz sebe iztisne nekaj kapljic urina in potegne vodo. Kadar ne more zaspati, kar se dogaja že nekaj mesecev, ji mehur vsake pol ure narekuje, da mora na stranišče, četudi iz sebe ne spravi veliko. Ura je že pol treh zjutraj, spat pa se je odpravila ob enajstih. Vsaka ura spanca pred polnočjo šteje za dve. Tako pravijo. Kdo to pravi? Katarina nikoli ne ve, kdo naj bi nekaj pravil, ko ljudje pravijo, da se tako pravi. Vprašanje, ali kdorkoli ve. No, ampak menda pravijo, da se v tem času najbolj obnavlja kolagen. Ne, ne kolagen. Kolagen ji ne zveni pravilno. Je kolagen sploh snov, ki jo tvori telo, ali je to samo neka umetna snov, ki naj bi jo ženske mazale po obrazu proti gubam? Nekaj na m ima v glavi. Ura pred polnočjo ni dobra za obnavljanje nečesa na m. Na m. Odpre Google, brska in bere. Oseba, ki piše blogo pod imenom Tajči, pravi, da so za fizični počitek dobre ure med deseto in drugo, za psihični pa med drugo in četrto. Očitno se po Tajčijino to noč fizično ne bo odpočila. Še vedno pa bi se lahko vsaj malo psihično. Vprašanje. Vseeno pa bi rada vsaj malo spala. In kadar ure in ure ne more zaspati, ji preostane samo eno. Odide do kleti in previdno odpre vrata, ki vsakič izdajalsko zaškripajo in njenemu možu sporočajo, da si bo natočila kozarec vina. V posteljo se je odpravila z resnim

namenom, da to noč ne bo potrebovala alkohola, da bo lahko zaspala trezna. Ampak po skoraj štirih urah je preprosto obupala. V pollitrski kozarec za pivo si nalije tri deci vina in dva deci radenske, nato pa stopi na balkon in si prižge cigareto. Na mobitelu odpre Facebook. Sporočila prijateljev in skupinskih chatov so že mesece neprebrana in jih nima želje prebirati ali odgovarjati nanje. Zakaj bi sošolkam iz srednje šole, s katerimi nima več pravih stikov, na vprašanje *kako si?* iskreno odgovorila, da res *kurčevo*. Sledilo bi zgolj vprašanje: *Kako pa to, da si, da si ...* in besede *kurčevo* niti ponoviti ne bi upale, ker si nikoli niso upale. Katarina se še spomni časov, ko so kdaj skupaj s temi sošolkami iz srednje šole klepetale v kavarnah v centru mesta in določenih besed niti izgovoriti niso želele ali pa so jih izgovorile čim tišje, da ja ne bi kdo slišal in si česa mislil, npr. kurac, menstruacija, analni seks itd. Skratka! Na vprašanje, zakaj *kurčevo* (izgovorjeno s stišanim glasom), Katarina ne bi imela odgovora.

Ne vem. Ne vem, zakaj sem kurčevo, ampak sem. – Za tovrstno iskrenost tako ali tako nima energije. Ne vidi pa tudi smisla, da bi se jim lagala in jim govorila, da je fino. *Super. Fajn.* Vse je krasno. Res krasno. Naveličano scrolla po objavljenih fotografijah in objavah svojih znancev. Izleti, koncerti, kavice v mestu, hrana, morje, še več hrane ... *YOLO* in *FOMO*. Zdi se ji, da nekaj zamuja, pa ne ve točno, kaj. Samo občutek ima, da bi morala v življenju početi več stvari in bi bila tako srečna kot ljudje na fotografijah na Instagramu. Da se ljudem ljubi udeleževati družabnih

dogodkov, jo samo še bolj zamori, zato odloži mobilni telefon. Bulji v prazno in kadilci cigareto za cigareto, medtem pa pridno prazni kozarec. Počuti se izčrpano, četudi pretekli dan ni počela ničesar konkretnega.

Zasliši glas, ki reče: »Midva sva prijateljca.«

Gre za plišastega psa njene hčerke, ki načeloma prepeva pesmi o številkah in pekih, če pritisneš nanj: *Pridi sem, pridi sem, mojster pek, speci kolače za dober tek.*

Vsake toliko pa ta igrača tudi sama od sebe spregovori, ne da bi pritisnil nanjo, in večinoma izpade precej srhljivo, saj nepričakovano izreče: »Vidim te!«

Ko je kozarec prazen, napolni še enega. Ker je radenske zmanjkalo, doda dva deci vode iz pipe. V študentskem domu se je od Primorcev naučila, da če dodaš vodo namesto radenske, se to ne imenuje več špricer, temveč bevanda. To ime ji je bilo vedno všeč. Bevanda. Njena takratna sostanovalka se je vsakič znova zmotila in govorila levanda namesto bevanda. Katarina se je vsakič znova smejala njeni napaki, ampak če se danes spomni na to, ji ni niti malo zabavno. Mogoče ji je bilo takrat bolj smešno, ker je bila pogosto zadeta.

»Objemi me!« zopet zasliši plišastega psa.

Ko do konca spi kozarec bevande in izprazni škafličico cigaret, se vrne v posteljo. Ura je že skoraj pet, ko potone v nemiren, pijanski spanec. Takšen, ki ne obnavlja kolagena ali drugih snovi v telesu. *Melatonin, melatonin je mislila, in ne kolagena*, je njena zadnja misel, preden jo zmanjka. Pred polnočjo naj bi se bolje obnavljal melatonin.

»Mami, vstani,« zasliši glas svoje štiriletne hčerke Lori. Katarina zagodrnja in se obrne stran. Ne mara prebujanja. Vsakič, ko se prebudi, se obupano zave, da je pred njo še en dan, ko bo ona morala biti ona in nihče drug.

»Mami, vstani,« skoraj obupano nadaljuje Lori, spleza k njej v posteljo in z nje vleče odejo.

»Zakaj?« miže v polsnu vpraša Katarina, katere zadnja želja v tistem trenutku je, da bi dejansko vstala.

»Ker je dan.«

Ker je dan. Kakšen argument je to? Otroški. Otroški argument je to. Argument nekoga, ki mu je za srečo dovolj dejstvo, da je živ. Medtem ko Lori naprej vleče odejo z nje, se prične Katarini v loopu v glavi igrati poskočna pesem Svetlane Makarovič »Giuliana«.

*Zbudi, zbudi se, Giuliana,
ker vsak dan nam je podarjen,
če ga ne utrgaš kot rožo,
je za zmeraj izgubljen.*

Zadnje tedne ji ta pesem začne igrati v glavi vsako jutro, ko se zbudi in si želi, da ne bi bila živa. Ali pa da bi vsaj za en dan lahko bila nekdo drug. Kot bi se ji lastni možgani posmehovali. No, ti možgani so tako ali tako vedno imeli odličen občutek za samoironijo. Samoironija je najbrž Katarinin najboljši obrambni mehanizem, ki ga premore. Ne samo besedilo, tudi sama živahnost komada se posmehuje Katarininemu notranjemu svetu in psihičnemu stanju.

Svetlanin glas v njeni glavi zdaj prepeva še hitreje in še bolj poskočno.

*Zbudi, zbudi se že enkrat,
kapitanovo dekle,
ladja te ne bo čakala,
ladja pride, ladja gre.*

Divje prepevanje in nespečnost Katarino pripravita do tega, da izgubi živce in grobo reče: »Lori, spizdi!«

V trenutku, ko to reče, pesem v njeni glavi utihne, Lori pa obnemi in steče iz spalnice. Katarina začuti grenkobo in krivdo. Ni želela tega. Res ne. Prisili se, da vstane in odide v kuhinjo, kjer za jedilno mizo Adam pije kavo, Lori pa sedi pred skledo nedotaknjenega čokolešnika. Katarina sede poleg nje in jo skesano poboža po laseh. Ko Lori vidi, da mami ni več jezna nanjo, se loti zajtrka. Katarina se prisili, da med obrokom ostane za mizo, in komaj čaka, da se njena člana družine odpravita v službo in vrtec, da se lahko vrne v posteljo.

Potem ko se dobro uro premetava v postelji, še vedno ne zaspi. Obupa, naveličano odgrne odejo in vstopi v kuhinjo. Skuha si kavo, nato si pripravi ovsene kosmiče. V resnici ovsenih kosmičev in njihovega žagastega okusa ne mara, ampak tako ali tako ima zadnje čase vse, kar da v usta, okus po žagovini, tako da je vseeno. V hladilniku ne najde ne jogurta ne mleka, zato kosmiče zalije z vodo. Prebere listek, na katerega si je prejšnji večer napisala opravke za ta

dan. Skoraj vsak večer se odloči, da se bo naslednje jutro končno pobrala, postala aktivna, produktivna državljanka in izkoristila dan, a se nato nikakor ne spravi narediti niti ene stvari s seznama in listek že čez dan raje vrže v koš. Da ji ne bi bilo več treba gledati sramote, ki je z njeno lično zaobljeno pisavo zapisana na listu papirja. Nekateri trdijo, da se da iz človekove pisave razbrati tako osebnost človeka kot njegovo najverjetnejšo prihodnost. Mogoče bi bila njena sedanost drugačna, če bi v osnovni šoli svoje a-je in o-je drugače oblikovala. Mogoče bi bila zdrava in polna življenja, če bi svoje s-je povezovala s preostalimi črkami z neprekinjeno črto. Prejšnji večer je upala, da bo vstala ob sedmih in delala pilates, nato pa peljala Lori v vrtec. Na seznam je med drugim zapisala še iskanje zaposlitve, branje knjige, učenje italijanščine, nakupovanje hrane ... Glede na urnik bi zdaj že morala biti na blagajni trgovine in zavračati izdelek tedna, ki so ga prodajalke, nekatere bolj in druge manj vsiljivo, primorane ponujati na blagajni.

»Ne, res ne bi dietne majoneze,« je ob takšni priložnosti Katarina nazadnje odgovorila prodajalki, nato pa se vrnila domov s kar tremi. Če je le možno, se v življenju izogiba konfliktu, četudi je ta konflikt dietna majoneza, ki je ne želi kupiti, prodajalka pa ji jo rine pred nos z besedami, da je kar tridesetodstotno znižana. Vse tri majoneze so nekaj mesecev kasneje nedotaknjene letele v koš za smeti.

Katarina zavzdihne in v umivalnik odloži skodelico s kosmiči. Pojedla je zgolj dve žlici, pa še ti dve

sta ji lezli navzgor po grlu, ko ju je skušala pogoltniti. Nato s knjižne police vzame odprto pločevinko s fejk kokakolo, ki jo je polprazno prejšnji večer pustila poleg štirih debelih knjig *Vojne in miru*, ki jih je Adam podedoval po svojem pokojnem dedku, sede na kavč in prižge televizor. Pred slabim letom je poskusila z branjem Tolstoja, a ni prišla niti do sredine prve knjige. Ruski realizem jo preveč veristično spominja na njeno trenutno življenje.

Okoli treh popoldne jo prebudi zvok odpiranja vhodnih vrat. Pogleda na uro in naglo vstane, se preobleče in stopi do kopalnice, da si splakne obraz. Ne želi, da bi Adam vedel, da je spet spala sredi dneva. Iz pralnega stroja vzame oprano perilo in ga da v sušilni stroj, ko do nje priteče Lori in jo veselo objame. Zapoje ji pesmico, ki so se jo ta dan učili v vrtecu. Katarinina tašča ima vsako družinsko kosilo monolog o tem, kako se ji Lori smili, ker mora hoditi v vrtec. Njena mami nima službe, ampak jo vseeno raje pošilja v vrtec, kot pa pazi nanjo teh nekaj ur. Adam Katarino pred svojo mamo sicer vedno zagovarja, rešnice pa ji ne pove. Katarina se čez dan preprosto ne počuti sposobno, da bi poskrbela za Lori. Katarina se ne počuti sposobno niti, da bi poskrbela zase. Celo fikus, ki ji ga je Adam kupil za valentinovo in so mu prodajalke zatrjevale, da je zanj res enostavno skrbeti, je ovenel po enem mesecu in zdaj posušen sramotno stoji v lončku na okenski polici, ker ga nihče ne vrže stran. Katarina zato, ker se ji zdi nujno, da jo pogled na posušen fikus vsak dan sramoti, Adam

pa zato, ker se boji, da bi ona, če bi ga vrgel v koš, to razumela kot neizrečen očitek.

Čez nekaj trenutkov do kopalnice pride tudi Adam, se ji nasmehne, nato pa se gre v spalnico preobleč. Iz dnevne sobe sliši navdušeno Lorino čebljanje, ki svoji materi razlaga, kaj vse je ta dan počela v vrtcu in kaj vse so jedli. Adam stopi do kopalnice in spremeni program sušenja, ki ga je nastavila njegova žena. Ko je kupil nov sušilni stroj, ji je želel razložiti vse o njegovem delovanju, ampak Katarina je bila preponosna, da bi poslušala lekcijo o sušenju perila. Ona, ženska, naj bi poslušala svojega moža o sušilnem stroju? Zato že več mesecev uporablja napačen program, Adam pa ga zamenja vsakič, ko mu uspe ujeti napako.

Katarina si v dnevni sobi že naliže kozarec vina in ga hvaležno pije, medtem ko Lori vztraja, da se skupaj lotita sestavljanke z motivom piščančkov in kravice. Adam s pogledom ošvrkne vino v njenih rokah, a ne reče ničesar. Že od daleč lahko voha vonj tanirov, ki mu da vedeti, da gre za ceneno vino. Očitno je bil tečaj za someljeja ljubitelja, ki ji ga je podaril za darilo za obletnico pred nekaj leti, skozi okno vržen denar. Opomni jo, da imajo kasneje predstavo v lutkovnem gledališču. Ob omembi lutkovnega gledališča Lori veselo zakriči in začne skakati po kavču, Katarina pa išče izgovor, zakaj se ne bo mogla udeležiti predstave. Adam jo razočaran gleda, medtem ko razlaga o tem, kako je za ta večer že nekaj časa zme-

njena s svojo sestro in da jo Lucija res nujno, nujno potrebuje. Adam ve, da je Lucija nujno, nujno ta večer res ne potrebuje. Pred nekaj urami je na Facebooku videl fotografije svoje svakinje, ki na plaži ob morju pije pivo.

Na lutkovno predstavo se tako z Lori odpravita sama. Katarina je hvaležna, da ni vztrajal, naj gre zraven. V roke vzame roman, ki ga je pustila na nočni omarici. Račun iz trgovine, datiran pred osmimi meseci, ki ga uporablja za knjižno kazalo, je položen med dvanajsto in trinajsto stran. Skuša se zbrati in brati. Prebere pet strani, nato pa se zave, da si ni zapomnila ene same stvari, ki jo je prebrala. Račun položi nazaj med dvanajsto in trinajsto stran ter knjigo odloži nazaj na omarico. Nalije si še en kozarec vina oziroma polovico kozarca, saj med nalivanjem ugotovi, da je prišla do dna steklenice. Do dna življenja pa je prišla že pred nekaj časa. Na telefonu odpre Facebook in naleti na goro slik svoje sestre ob morju, ki se nastavlja zgodnjim pomladanskim žarkom. Zave se, da jih je najbrž videl tudi Adam in tako vedel, da se mu je zlagala. Izmisliti si mora nekaj, če bo njun pogovor nanesel na Lucijo. Pregleda še druge objave svojih znancev. Vsi delujejo tako veseli, vsem se nekaj dogaja, vsi so srečni, da so živi in da to lahko delijo s preostalim svetom. Katarina niti pomisli ne, da bi bili nasmehi ljudi na fotografijah lahko zlagani.

Katarina se zaplete v fantazijo, v kateri Adam po ogledu predstave spozna neko mamico samohranilko,

polno energije in volje do življenja. Zapleteta se v pogovor, nato pa z Lori in njenim sinom odidejo na tortico. Tej ženski ni težko poslušati Lorinega navdušenega razlaganja o paličnjakih, ki jih imajo v vrtcu v terariju. In ko Adama pogleda, si ga zaželi, saj je privlačen moški. Kar je on ob svoji ženi, ki ji je njegov dotik mučen, pozabil. Če bi se to zgodilo in bi jo zapustil, bi imela resničen razlog, da je depresivna in neuporabna. Nihče ji ne bi težil, zakaj nič ne počne, niti se sama ne bi počutila krivo zaradi lastne neuporabnosti. Bila bi resnična žrtev. Ljudje bi razumeli, zakaj je tako brez energije in volje do življenja. Zavzdihne, v roke vzame nov listek in na vrh napiše datum naslednjega dne. Ob sedmih pilates, nato Lori v vrtec. Ob desetih ima psihoterapijo. Napovedano je lepo vreme. Lahko bi na kavo povabila kakšno prijateljico, s katero se že nekaj časa ni slišala. V roke vzame telefon in Jasni napiše sporočilo, ali ima čas ob enajstih. Lahko bi šla še do knjigarne, popoldne pa z Lori pogledala kakšen film. Tako. Jutri je nov dan. Lep bo, se odloči Katarina in si nalije nov kozarec vina, medtem pa prejme Jasnin navdušeni odgovor in vprašanje, kje bi se rada dobila.

2. poglavje

Julija stoji pod prho in občuduje vročo vodo, ki teče po njenem telesu. Zdi se ji, da lahko čuti čisto vsak posamezen atom in molekulo v prozorni tekočini, ki prihaja iz pipe, se zliva po njej in izteka v odtok. Nikoli pred tem ni opazila, kako lepo se voda blešči in kako kljub prozornosti v njej lahko vidiš odtenke barv in odbijanje svetlobe. Morda pa je že kdaj opazila, ampak se ji ni zdelo vredno pozornosti. V tem ni videla lepote. Vsa lepota v svetu se ji je včasih zdela samoumevna in nepomembna, zdaj pa je odrasla in zna občudovati svet in lepoto v njem in je hvaležna, da se ji svet pusti občudovati.

Na vrata kopalnice jezno potrka Julijina sostanovalka Barbara in jo opomni, da je v kopalnici že več kot pol ure, ona pa se mora pred zabavo oprhati. Julija zapre vodo in se začne militi z gelom za telo. Počasi ga vtira v kožo in uživa v vonju kokosa, ki napolni kopalnico. Julija čuti spoštovanje do vsega truda, ki je bil vložen v to, da se zdaj lahko umiva z gelom, ki oddaja vonj kokosa, in po katerem bo njena koža gladka in dišeča. Kljub nervozni in nejevoljni sostanovalki si po prhanju vseeno vzame čas in si počasi in temeljito v telo vtire še mandljevo olje za telo. Ljubeče ga vtire tudi po brazgotinah, ki jih ima po trebuhu. Na zadnji strani goleni opazi cestico dlak, ki jo je med britjem nog očitno spregledala. Vzame britvico in cestico odstrani. Mogoče danes pride Goran. Pisala

mu je, morda pride. Zato se je tudi pobrila. Sicer ji še ni odgovoril, ampak zanj ni nič nenavadnega, če odgovori šele okoli dveh ponoči. Ko konča z vtiranjem olja, zapre oči in uživa v dišavnem miksu, ki so ga naredili mandelj, kokos in citronka v šamponu za lase. Božansko.

Ko stopi iz kopalnice, se Barbara jezno zrine mimo nje in zaklene vrata. Včasih sta se fantastično razumeli in se vsak večer ob pivu ali čaju cele ure pogovarjali. Zadnje čase pa se je Barbara odmaknila od nje, Julija jo je začela spravljati ob živce. Občutek ima, da bi Barbara najraje videla, da bi se izselila, česar sicer ne pove z besedami, ampak s pasivno-agresivnim obnašanjem. Že odkar živita skupaj, imata neizrečen dogovor, da tista, ki se spravi pomivat umazano posodo, pomije vso, ki je v koritu, ne glede na to, katera jo je umazala. Zadnje čase pa Barbara izrecno pomiva samo posodo, ki jo sama umaže, njeno pa pušča pri miru. Prejšnji vikend si je Julija skuhala kavo v džezvi, nato pa za vikend izginila k svoji sestri. Ko se je v ponedeljek vrnila, je džezva še vedno obsojajoče stala na štedilniku točno tam, kjer jo je pustila. Kadar gre Barbara v trgovino, je nikoli ne vpraša, ali kaj potrebuje, kar je včasih počela. Ko se odpravi iz stanovanja, Julije ne povabi s seboj na zabavo tako kot včasih. Zdaj se niti ne poslovi, ko odide, in vrata za seboj celo zaloputne veliko bolj, kot bi bilo treba.

Julija se odloči, da se ne bo obremenjevala s slabo voljo sostanovalke. Pogosto je bila slabe volje tudi v

času, ko sta se še razumeli. Barbara se je izgovarjala, da zato, ker ima v svoji natalni karti ogromno ognja. Julija se včasih s horoskopom ni ukvarjala in se ji je vse skupaj zdelo privlečeno za lase. Ampak Barbarino poznavanje jo je prepričalo. Sploh ko je pogledala tudi njeno natalno karto in ugotovila, da ima Julija Saturna in Venero v konjunkciji. To je pomenilo, da Saturn, ki je strog, neizprosen planet, omejuje Venero, planet užitek in ljubezni. Ljudje s to konstelacijo v natalni karti imajo srečo v ljubezni šele kasneje v življenju. Julija, ki se je toliko noči in toliko let prizpraševala in jokala, zakaj nima sreče v ljubezni, je to razlago z veseljem pograbila. Očitno res ni kriva ona, čeprav se je še tako trudila z vsakim moškim, ki je do zdaj prišel v njeno življenje. Samo veselje ji je namenilo, da bo v življenju najprej malo trpela okoli ljubezni, nato pa bo poplačana.

Julija na telefonu še enkrat preveri SMS-pogovor, ki ga imata z Goranom. Na zaslonu vidi, da je njeno zadnje sporočilo prebral, a nanj ni odgovoril. Julija s pogledom ošine zeleno obleko, ki jo je pripravila v primeru, da pride. Nova je in zdi se ji, da je mogoče v njej videti seksi. Nima pa samozavesti, da bi jo oblekla v javnosti. Pregledovati začne druga neprebrana sporočila.

Sestra Sofija: *Hej, a bi mogoče, mogoče, plis, plis, plis, loh naslednji teden v sredo ob dveh prišla čuvat Maja? Sori, sam res morm nekam skočit.*

Julija odgovori, da ni problema.

Neznana telefonska številka: *Julija, pozdravljeni, Lidija mi je posredovala vašo telefonsko. Razmišljam o vpisu na doktorat pa me zanima, če bi me lahko poklicali in malo več povedali o programu in pogojih ... Hvala!*

Še vedno nobenega odgovora od Gorana. Julija sede za računalnik in odpre elektronsko pošto. Na vsaj dvajset sporočil mora odgovoriti.

Znankina prijateljica: *Živjo, Julija, prejšnji teden sva se pogovarjali, da bi lahko pomagala z lekturo moje magistrske, pa ti pošiljam prvi osnutek ...*

Nadrejeni: *Julija, lastnik stavbe je poslal dokument z novimi pravili za podnajemnike. Malo je dolg dokument, lahko ti prebereš in mi na hitro povzameš glavne točke? V priponki.*

Nadrejeni: *Julija, kako gre z dokumenti za prijavo na razpis? Prosim, če mi lahko oddaš dokumente vsaj teden pred rokom, ker bom imel še precej dela z ...*

Julija brez pretiranega razmišljanja na vse prošnje odgovori pritrdilno.

Seveda.

Sploh ni problema.

Do jutri bo narejeno.

Tako ali tako nima svojega lajfa, tipa ali otrok, a ne? Je na robu izgorelosti in ne spomni se, kdaj jo je nazadnje kdo vprašal, kako se pa *ona* počuti, medtem ko sama ves čas posluša monologe drugih o tem, kako so in kakšne vse probleme imajo. No, v resnici ni na robu izgorelosti. Je že čez. Zakaj si vedno nakoplje preveč na glavo? Preprosto. Ker ne zna reči ne. Ker ne upa reči ne. Ker se boji, da če bo začela

govoriti ne, je ljudje ne bodo več marali. Ker vsakič, ko prejme čisto malo pozornosti, čuti, da je ljudem nekaj dolžna. Zaradi tega je že prevečkrat v življenju seksala, ko v resnici ni želela. Nakazovala je, da ji ne paše, ampak fantje so bili vztrajni. Pa še od nekdaj ima to težavo, da četudi mentalno ni vznburjena, je njen telesni odziv ob bolj intimnem stiku precej hitro vložanje. Tako da seveda vsi mislijo, da ji v resnici paše.

Mogoče je tudi to razlog, da je že lep čas zasvojena s pornografijo. Tega seveda nikomur ne upa priznati. Začela jo je gledati, ker ji je manjkalo intimne, zdaj pa ji, tudi če kdaj dobi intimo, manjka pornografija. V posebno veselje so ji pornografski filmi, v katerih so ženske ponižane, zmerjane in po možnosti delno celo prisiljene v seks. Te svoje odvisnosti se sramuje in bi se vdrla v tla, če bi se razvedelo, da uživa ob gledanju tega. Ona, ki piše doktorat na temo ženske emancipacije v času Jugoslavije. Ona, ki je pred leti izgubila svojo najboljšo prijateljico, na katero se je drla, da je kljub nadutemu razglašanju svoje mame kot žrtve patriarhata finančno odvisna od svojega tipa.

Od Gorana še vedno ni odgovora. Ne ve, zakaj mu sploh piše in je obsedena z njim. Vedno, ko pride, jo je sram same sebe. Enkrat, ko sta z Goranom seksala, ji ni pasalo, zato ga je prosila, če bi lahko nehal, on pa se je drl nanjo, naj bo vendar pri miru, da bo lahko končal. V njegovem glasu je začutila agresijo in ustrašila se je, da bi jo bil sposoben preteptati, če

bi prekinila seks. No, sama temu vseeno reče seks, marsikdo drug bi temu korektno rekel posilstvo. Želela je oditi domov, a nekako vseeno ostala. Sama ni vedela, zakaj nima niti toliko ponosa, da bi se oblekla in odšla. Verjetno je upala, da bo vseeno dobila malo nežnosti in ljubezni. Ljudje požremo marsikaj, kadar upamo, da bomo v zameno dobili ljubezen. Ni mogla spati, zato je strmela v temo in poslušala njegovo smrčanje. Približala se mu je, da bi se stisnila k njemu, on pa se ji je še v spanju odmaknil čisto na rob postelje. Vstala je, šla v kopalnico in se zjokala. Zjutraj ji je naredil razvodenelo kavo, preden je odšla. Imela je občutek, da jo meče iz sobe, in ni se motila. Ni vprašala, zakaj mora že oditi, ker je odgovor poznala. Njegova punca bo prišla. V sobi ni imel nobene hrane, zato ji zajtrka ni ponudil. Namesto hrane je Julija spila pet kav. Ker ima težave z nizkim pritiskom, se ji je zato vrtelo, ko je stala na avtobusni postaji in čakala prevoz. Zakaj se je zapletla z njim? Zakaj se še naprej zapleta z njim? Vsi ji vedno samo svetujejo, naj ga odjebe. Ampak to je enostavno reči.

Julija sedi v svoji sobi in prebira nova hišna pravila za svojega šefa, ko nenadoma zasliši odklepanje vrat. Pogled na uro ji pove, da je pol štirih zjutraj. Barbara je več kot očitno pijana in se z nekom glasno pogovarja. Da bi Julija lahko že spala, ji ni mar. Barbari se zdi, da tudi Julija zadnje čase ni ravno vzorna sostanovalka. Julija prisluhne moškemu glasu in prepozna Roka, Barbarinega bivšega fanta. Barbara ostaja prijateljica z vsemi svojimi bivšimi. Za vsakega se iz-

recno potrudi, da ostane njen najožji prijatelj, četudi on tega noče, ampak ona je vztrajna. Juliji nikoli ni bilo jasno, kako ji to uspeva. Sama niti svojih trenutnih fantov ni sposobna pripraviti do tega, da bi se ji prilagodili in jo postavljali na prvo mesto, kaj šele bivših. Seveda so njeni fanti večinoma primarno fanti drugih deklet, ki jo imajo samo za zraven, medtem ko upa, da počasi pa ne bo več samo tista za zraven. Prijatelj Ivo ji ves čas dopoveduje, da se nikoli ne zgodi, da bi moški puščali svoje punce in žene zaradi ljubice, ampak Juliji se to ne zdi tako zelo neverjetno. Čeprav se ji je že trikrat zgodilo, da zanjo niso pustili svojih punc. Vseeno se ji je vedno zdelo, da če bi pri puncu dobili vse, ne bi hodili k njej. Ker Ivo je tudi trdil, da je Barbara toksična ženska, s katero se niti v avtu ne bi želel sam peljati, kaj šele imeti nekaj več z njo. Ampak lani, za Julijin sedemindvajseti rojstni dan, ju je imela za darilo priložnost slišati, kako sta po koncu zabave seksala. Zatem je Ivo še vedno trdil, da je Barbara toksična, vseeno pa je želel biti z njo.

Julija nenadoma zasliši zvoke glasnega seksa Barbare in Roka. Poslušaj in se zaveda, da je že več kot dva meseca od seksa z Goranom, pa še takrat ji ni prišlo. Merila glede seksa so precej hinavska. Po eni strani si patetičen in čuden, če več mesecev ne seksaš, kaj šele celo leto. Po drugi strani pa naj se za žensko ne bi spodobilo, da bi imela več kot šest seksualnih partnerjev v svojem življenju. Kako ustrezati tem merilom?

Julija v roke vzame telefon in še enkrat preveri pogovor z Goranom. Ni odgovora. Glede na uro ga tudi ne bo. Julija osramočeno pogleda svoje pobrite noge. Občuti posebne vrste sram, ki te zajame, ko si vestno pobriješ noge v upanju, da boš tisti dan seksal, pa se to ne zgodi. Prižge YouTube. Že nekaj časa radio, televizija in internet komunicirajo z njo in ji pošiljajo osebna sporočila. Pomagajo ji, da spelje vse, kar si je zadala, in jo čuvajo. YouTube ji predlaga pesem »Vsak je sam«. Julija prikima v ekran in klikne na gumb za predvajanje. Posluša pesem in odpre spletno stran Amazona, kjer ji ponujajo nove slušalke. Julija jih res potrebuje, ampak ne želi ustreči vsemu, kar ji predlaga internet. Namesto tega si z namenom, da bi povzročila zmedo, naroči nov ovitek za telefon, čeprav je njen še vedno v odličnem stanju. Barbara potrka na njena vrata in ji pove, da je preglasna, onadva bi šla rada spat. Julija zavzdihne in ugasne glasbo, nato si naroči nove slušalke. Ponovno odpre svojo elektronsko pošto, kjer vidi reklamo za nakup stanovanja v Mengšu. Oglas označi kot pomembno pošto. Ko v roke vzame knjigo, ji glas v glavi reče, da je že skoraj jutro in da je v zadnjem tednu vsega skupaj spala samo dvajset ur. Julija ugasne luč, se uleže v posteljo in poskusi zaspati. Ko že skoraj potone v sen, skozi okno, ki gleda na dvorišče bloka, zasliši motor raznašalca časopisov, kar jo spomni, da je pozabila odpovedati naročnino na časopis. Če tega ne naredi zdaj, bo pozabila, zato vzame v roke telefon in napiše elektronsko sporočilo.

3. poglavje

Terapevtka spet zamuja. Kljub temu da skoraj vedno zamudi, ji ure nikoli ne podaljša za toliko, kot zamudi, prav tako ji pošlje poln račun konec vsakega meseca. Ko po petnajstih minutah končno prispe na svojem hipijevsko obnovljenem starem poniju, se opravičuje, da je pozabila na termin. Katarina sede na naslanjač in ne ve, kaj bi govorila. Psihoterapevtka jo gleda in čaka, da začne.

Tišina.

Tišina.

Tišina.

»Ne vem, kaj naj rečem,« končno spregovori Katarina.

»Karkoli ti pade na pamet.«

Katarina napne možgane in se poskuša domisliti katerokoli stvar, o kateri bi lahko v tistem trenutku govorila, ampak edino, o čemer trenutno lahko razmišlja, je temen madež, ki ga ima terapevtka pod pazduhami. Terapevtka je tisti, čemur bi Katarina olepšano rekla, naravni tip človeka, in očitno uporablja bolj naravne dezodorante ali pa jih sploh ne, saj do nje prihajajo neprijetne vonjave, zaradi katerih ima občutek, da bi morala zahtevati deset odstotkov popusta na uro. Spominja jo na sošolko iz srednje šole, s katero sta bili finalistki za raziskovalno nagrado in je na koncu proti njej izgubila in se tolažila s tem, da je bila nasprotnica v zanemarjenih oblačilih in z neurejenimi lasmi videti, kot da živi za to nalogo in se

niti oprhati in urediti nima časa, tako da si res zasluži nagrado. Ampak o tem ne bo govorila. Ne na glas.

Namesto tega začne s svojo klasiko: »Ne vem, kaj naj rečem. Še vedno nimam nobene volje, zjutraj ne vidim smisla, da bi vstala iz postelje, karkoli mi je težko narediti. In počutim se krivo, da sem tako neuporabna in da od mene nič ni.«

Psihoterapevtka prikimava, si nekaj zapisuje v beležko in nato spregovori: »V takšnem stanju je najbolj pomembno, da si ustvariš urnik za vsak dan. Za vsak dan si zapiši, kaj boš kuhala in kdaj. Napiši si dve uri branja, sprehod, ukvarjanje z družino ...«

»Ampak nimam nobene koncentracije. To ste mi naročili že prejšnji teden in sem si sestavila urnik, a potem nisem imela volje ali koncentracije karkoli narediti. Če se česarkoli lotim, mi možgani začnejo govoriti, da nima smisla. Da nič nima smisla. Vsi bomo samo umrli in to je to.«

»Sva že rekli, da me lahko tikaš, če se boš tako bolj sprostila.«

Katarina prikima, spomni se, da ji je to že rekla, ampak nima absolutno nobene želje, da bi jo tikala, saj bi ji to predstavljalo neko intimo, ki pa je s terapevtko še nista dosegli. Ali pa bi tikanje zmanjšalo razdaljo med njima, na kar Katarina še ni pripravljena. Ni povsem prepričana. Psihoterapevtka iz torbice vzame jabolko, se opraviči, da ni zajtrkovala, in za-grize vanj. Katarina pogleda na uro na steni in razočarano ugotovi, da je minilo šele deset minut.

»Mogoče potrebuješ dejavnost, pri kateri ti misli ne bodo uhajale drugam. Si že kdaj plezala? Plezanje

je odlična dejavnost, ker se moraš popolnoma osredotočiti na to, kar počneš, in bo tvoja glava imela priložnost, da se odpočije od razmišljanja,« ji svetuje psihoterapevtka s polnimi usti sočnega jabolka. Katarini se nehote rahlo cedijo sline, četudi nima teka, medtem ko ji prikimava in si misli, kako ji lahko ženska, ki ji plačuje tristo evrov na mesec – oziroma jih plačuje Adam – kot rešitev predlaga hobi, ki bi njo, oziroma Adama, stal še enkrat toliko. Si depresijo in duševne bolezni lahko privoščijo samo bogati ljudje? Psihoterapevtka nadaljuje nekaj v smislu, da je v družini največja teža na sredinskem otroku. Če je v družini že več generacij nerazčiščenih stvari, se včasih skanalizirajo skozi enega človeka. Nato nadaljuje o svoji sredinski hčerki, kako je posebna in drugačna od drugih dveh otrok, in Katarina si misli, da ji tega nima kaj razlagati, saj nista na kavi in nista prijateljici. Saj ona, oziroma Adam, ne plačuje psihoterapije zato, da zdaj terapevtka njej razlaga o svojem življenju. V Katarini se nabira jeza in v svoji glavi čedalje glasneje kriči. *Briga me za tvojo hčerko! Še za lastno hčerko me zadnje čase ne briga, zakaj bi me potem za tvojo?! Zelo lepo, da tvoja hčerka hodi na karate, ampak mene to absolutno ne zanima! Sploh pa me ne zanima tako zelo, da bi plačevala, oziroma bi Adam plačeval, za to informacijo!!!* Kljub besu v sebi pa si ne dovoli, da bi to pokazala, ampak samo kima s prisiljenim vljudnim nasmehom. Sprašuje se, zakaj. Ker je bila vzgojena tako. Ker je bila vzgojena tako, da se mora obnašati, kot da je lepo vzgojena in vljudna. In na ljudi ni vljudno kričati. V javnosti

ni vljudno kazati negativnih čustev, še pozitivna se lahko kažejo samo do določene mere. In nikakor ni vljudno ljudem povedati, če si o njih misliš kaj slabega. Vzgojena je bila v prepričanju, da se je za vsako ceno treba ogniti konfrontaciji.

Terapevtka govori naprej, Katarina jo gleda in se niti malo ne trudi, da bi jo zares slišala. Ali terapevtka toliko blebета, ker ji je neprijetno biti v tišini? Bratova žena ji je zadnjič rekla, da ona ni *the easiest person to talk to*. Naj bi bilo v šali. Ampak Katarina je bila užaljena. Včasih je bila *easy to talk to*. Včasih je bila zabavna in simpatična in menda pametna in sarkastična in ljudje so se radi družili z njo. Zdaj pa ni več. Je samo še senca same sebe. Najbrž njeni znanci iz preteklosti niti verjeli ne bi, da je zdaj depresivna in nezmožna pogovora. Nezmožna, da bi očarala kateregakoli sogovornika. Antipatična. Katarina se zaveda, da je ljudem, ki jo na novo spoznajo, skrajno antipatična. Depresivni ljudje pač niso simpatični. Vsi bi bili raje v družbi zabavnih ljudi. Mogoče je zdaj, ko se ne trudi več ugajati komurkoli, bolj podobna sama sebi. Namesto da bi to delila s terapevtko, ki je plačana, da posluša te misli, to raje premleva v svoji glavi.

Ko je prijateljici Marti povedala ime terapevtke, jo je ta dvomeče pogledala. Marta je terapevtko poznala, saj je nekoč hodila z njenim sošolcem s faksa in na veliko zagovarjala zdravljenje z ajavasko in drugimi psihoaktivnimi substancami. Katarina je v študent-

skih letih, preden je zanosila, skupaj s svojo sostanovalko nekajkrat poskusila halucinogene gobice. Z njimi je imela tako pozitivne kot zelo negativne izkušnje. Zagotovo pa se ji zdi, da je pri osemindvajsetih prestara za tovrstne substance. Spomni se, kako je prvič, ko jih je poskusila, več ur ležala na travi v Tivoliju, opazovala vzorce trave in halucinirala, da je v labirintu. Nato sta s sostanovalko odšli do ploščadi pred Cankarjevim domom, legli na tla, opazovali stolpnici ter nočno nebo in se počutili, kot da sta na vesoljski ladji in plujeta v nebo.

Ko Katarina čez petinštirideset minut, ki so se ji vlekle kot tri ure, izstopi iz psihoterapevtske pisarne, pred vrati že čaka nova pacientka. Objokana je in okoli oči ima modrico. Vsaka tretja ženska pade po štengah ali kako že pravijo. Mogoče četrta. Lase ima pobarvane z odtenkom melancana, barvo, ki je šla iz mode že pred dvajsetimi leti. Katarina sarkastično pomisli, da ji bo mogoče terapevtka rekla, da se je latentno nasilje v genih njenega moža očitno skanaliziralo skozenj, ona pa je fasala vso slabo karmo svoje družine, ki se je nabirala skozi generacije. Vsemu njenemu sarkazmu navkljub je Katarini v resnici hudo za ubogo žensko. Sploh ker je očitno ne samo žrtev nasilja v sedanosti, ampak zraven še nekdo mastno služi na račun njene nesreče in jo prepričuje, da ji zgolj govorjenje o težavah pomaga.

»Jebena mazačica,« zamrmra Katarina in brčne v terapevtkin poni, da se prevrne. V trenutku jo je

sram, da je to naredila. Otročje. Mogoče bi potrebovala moškega terapevta. Zahvaljujoč svoji mami je od nekdaj imela težave z žensko avtoriteto. Mobitel ji zavibrira. *Jasna*. Pozabila je na Jasno. Jasna pa je že v kavarni in jo čaka. Katarino zaboli v prsih, ko pomisli, da bi morala sedeti s svojo prijateljico in se pogovarjati o vsakdanjih stvareh. Napiše ji opravičujoče sporočilo, da je povsem pozabila nanjo, saj jo je vzgojiteljica iz vrtca klicala, da ima Lori vročino in mora nujno ponjo. Če bi bila vraževerna, bi se ji to zdelo klicanje slabe karme, ampak Katarina ne verjame več v nič, tako da sporočilo brez slabe vesti pošlje. Bolan otrok je izgovor, ki ti ga nihče ne more zameriti.